

II. Zemědělská rada markrabství moravského.

Na Moravě zřízena byla zemědělská rada teprve r. 1898. Obvod působnosti a agenda jest stejná jako v Čechách.

III. Rady zemědělské jsou dále ještě v Tyrolích, pak v Istrii se sídlem v Parenzu, v Horních Rakousích se sídlem v Linci, a v Dalmacii se sídlem v Zadru. Tyto rady kromě tyrolské nejsou však rozděleny v odbory, ale mají jinak týž úkol jako zmíněné rady zemědělské v Čechách a na Moravě.

Rady železniční.

U provedení §§ 4 a 7 zák. ze dne 14. prosince 1877 č. 112 ř. z. vydány byly na základě nejvyš. rozh. ze dne 24. února 1882 a nařízením min. obchodu ze dne 26. února 1882 č. 25 ř. z. základní rysy organizace státní dopravy na státních železnicích a na soukromých železnicích provozovaných státem.

Dle této organizace uvedena v život státní železniční rada, jež měla za účel podávati dobrozdání své v důležitých otázkách státních železnic týkajících se obchodu, průmyslu a hospodářství a vůbec podávati dobrozdání své k zvláštnímu vyzvání ministra obchodu v otázkách železničnictví.

Vyhláškou ministerstva železničního ze dne 19. února 1897 č. 59 ř. z. vydán byl nový statut pro státní radu železniční, která přidělena na to ministerstvu tomuto.

A. Železniční rada státní.

I. Organizace.

1. Státní rada železniční skládá se z předsedy, jeho náměstka a 80 členů, které jmenuje i náhradníky jejich ministr železniční na dobu tří let. Z počtu tohoto

a) vyvolí deset členů ministr železniční dle uvážení svého a 11 členů jmenuje tím způsobem, že ministr obchodu a ministr financí označí 4, ministr orby 2 a říšský ministr války jednu osobnost ministrem železničním jmenovanou;

b) 36 členů k návrhu obchodních a živnostenských komor;

c) 17 členů k návrhu zemědělských rad a jiných hospodářských odborných korporací a

d) 6 členů jmenuje se k návrhu horních odborných spolků.

Ze členů navržených dle lit. b) připadá na jednotlivé obchodní a živnostenské komory tento počet: na Vídeň 3 členové, na Prahu, Brno, Krakov, Lvov a Terst po 2 členech, na Štýrský Hradec, Černovice, Brody, Liberec, Cheb, Budějovice, Plzeň, Olomouc, Opavu, Linec, Solnohrad, Innomostí, Pětikostelí, Bolzano, Roveredo, Celovec, Lubno, Gorici, Lublaň, Rovigno, Zader, Split a Dubrovník po 1 členu. Z členů navrhovaných dle lit. c) připadá po jednom na c. k. hospodářské společnosti ve Vídni, ve Štýrském Hradci, Krakově a Lvově, na zemědělskou radu v Čechách 2 členové (a to po jednom na oddělení české a německé), dále po jednom na zemědělskou radu v Horních Rakousích a na zemědělskou radu v Istrii, a na spolek pro zemědělství ve vévodství bukovinském (v Černovicích), na zemědělskou radu Tyrolskou dva členové (a to po jednom na oddělení I. a oddělení II.), dále po jednom na hospodářský spolek ve Vorarlberku, na c. k. moravsko-slezskou společnost pro orbu, přírodovědu a zeměvědu v Brně a na rakousko-slezskou hospodářskou a lesnickou společnost v Opavě, a po skupinách na c. k. společnosti hospodářské resp. rolnické v Linci, Solno-

hradu dohromady jeden člen; na Celovec, Lublaň dohromady jeden člen, na Gorici a Terst jeden člen. Z navrhovaných členů připadá po jednom na spolek pro železářský průmysl horní a strojní v Rakousku, na horní spolek pro Čechy, na spolek pro horní zájmy v Moravské Ostravě, na hornický a huťářský spolek pro Štýrsko a Korutany a na zemský naftový spolek v Haliči.

2. Úřad členů železniční rady státní jest čestný a není s ním spojena nijaká odměna. Členové bydlící mimo Vídeň obdrží za cestu do Vídně a z Vídně a po dobu sezení denně 8 zl., pokud nedostává se jim těchto diet z pokladen státních pod jiným titulem. Rovněž mohou členové tito chtějíce se účastniti sezení na drahách státních jeti zdarma ve kterékoli třídě. Cestovní výlohy, které jim vzešly použitím jiných dopravních prostředků, se jim nahradí. Pokud nastane v osobních poměrech některého člena státní rady železniční taková změna, následkem které by podle ustanovení cit. statutu nebo dle všeobecných zásad o způsobilosti k veřejným úřadům nemohl býti jmenován, přestává býti členem. Uprázdnil-li se místo některého člena před vyjitím tříleté činnosti, jmenuje ministr železniční dotyčného náhradníka (náměstka) na zbývající čas za člena. Ministru železničnímu vyhrazeno jest povolati náhradníka, kdykoli nemožno některému členu vykonávati přikázanou funkci pro nemoc nebo z kterékoli jiné překážky značně stíženo mu funkci tu opatřovati; je-li dotyčnému členu trvale zabráněno konati úřad, může po případě jmenovati ministr vnitra člena nového.

II. Obor působnosti.

1. Státní rada železniční povolána a povinna jest podávati svá dobrozdání o všeobecných otázkách dopravy osobní a věcné na státních a soukromých drahách, kteréžto otázky spadají v obor působnosti vyhrazený ministerstvu železničnímu a týkají se zájmů obchodu, průmyslu, zemědělství, lesnictví a hornictví.

2. Pokud jde o tratě drah státních, dlužno předložiti státní radě železniční ku dobrozdání

a) základní rysy letních a zimních řádů jízdních, jež vyhrazeny jsou schválení ministra železničního;

b) má-li se zavésti nová normální sazba pro dopravu osob a věcí;

c) všeobecné změny ustanovení řádů dopravních, pokud nejde o technická ustanovení, dále změny všeobecných ustanovení sazebních, pokud netýkají se jen přechodných výjimečných poměrů;

d) zásady o zadávání dodávek a prací.

3. Státní rada železniční může v záležitostech spadajících v její obor působnosti činiti dotazy a návrhy.

III. Činnost státní rady železniční.

1. Ministr železniční svolává státní radu železniční dle potřeby, nejméně však dvakráte do roka, a to na jaře a na podzim.

2. Státní rada železniční může buďto na celou dobu své činnosti nebo od případu k případu ze svého středu voliti výbory, jichž úkolem jest dříve prozkoumati předměty určené k poradě v železniční radě státní; tito výborové povolání bývají k účelu tomuto od ministra železničního pravidelně přímo před zasedáním státní rady železniční.

3. K zakročení předsedovu mohou býti k sezení státní rady železniční a výboru její pozváni i orgánové správy železnic státních a

znalci z kruhů interestentů; k poradám těchto výborů, v nichž projednávají se záležitosti drah soukromých, mohou dotyčné správy k vyzvání předsedovu od případu k případu vyslati zástupce své.

4. Předsedou v sezeních státní rady železniční jest ministr železniční a nemůže-li se on do sezení dostaviti, zastupuje jej úředník ze středu úřednictva při ministerstvu železničním ministrem ustanovený.

5. Státní rada železniční jedná v neveřejných sezeních a dle jednacního řádu, jež vydati přísluší ministerstvu železničnímu. Dobrozdání železniční rady státní o předložených otázkách podává se hlasováním přítomných členů. Náhledy uchylující se od většiny dlužno k žádosti dotyčných členů zanést do protokolu.

B) Zemská rada železniční činna jest vedle zemského výboru jako korporace podávající svá dobrozdání v otázkách železničnictví zemského. Zemská rada železniční působí již v Čechách a ve Štýrsku; ostatní země korunní pomýšlejí rovněž na zřízení zemských rad železničních. Zemská rada železniční povolána jest podávati dobrozdání svá jmenovitě při projektu místních drah.

Česká zemská rada železniční vypracovala v prosinci 1894 svůj organizační statut a pojala do svého pracovního programu důležitou otázku, jakým způsobem bylo by lze zajistiti zemskému výboru vliv na projekci místních drah budovaných za přispění země a to již ve stadiu prací přípravných.

Ranhojiči viz Lékaři.

Raport a hlášení ve službě vojenské.

I. Pojem a význam.

Ku spořádanému vyřizování vojenských služebních záležitostí, zejména těch, které žádají ústního vysvětlení a osobního vyhledávání, odbývati se má při každém velitelství počínaje setninou a dle okolností i při menších odděleních každodenně v stanovenou hodinu raport. Velitel přijímá při tom hlášení, služební zprávy, prosby a stížnosti, rozhoduje vznesené otázky, vede vyšetřování, udílí pochvalu nebo kárá, vynáší tresty a nařizuje vůbec to, čeho služba vymáhá. U raportu přednášejí záležitosti své služby taktéž účetní poddůstojníci, pobočníci, zásobovací důstojníci, představení lékaři a účetní důstojníci, a u raportu vyřizují se též služební korespondence.

II. Jak se koná raport.

Mužstvo jdoucí k raportu sestaví šikovatel dle pořadu, v jakém znamená jest v knize raportní; na to hlásí šikovatel dotyčnému důstojníku setniny (po případě zástupci důstojníka) a tento veliteli setniny, »že raport postaven jest«. K raportu před velitelem praporu odbývanému a před veliteli vyššími musí být představeno mužstvo vždy (vyjímaje osoby službu nastupující), důstojníci pak jen tehdy, když dostavují se k raportu pro přečin nebo stížnost, nebo když k tomu dán byl zvláštní příkaz. Dopouštějí-li toho okolnosti, má býti raport odbýván v kasárnech nebo v úředních místnostech. Raport s důstojníky a s mužstvem nesmí se konati společně. Všechny úkony při raportu provázeti má vážnost, mírnost, důstojnost a vojenská čestnost. Jedná-li se o prosbách, stížnostech, přečinech atd., sluší k uchování vážnosti představených a vyšších prve odstraniti přítomné osoby podřízeného poměru nebo menší šarže. O předmětech naskytajících se u raportu a k všeobecné známosti se hodících vede u pluku, praporu a setniny zvláštní knihu pobočník, pokud se týká účetní poddůstojník.